

[Kristen Amby.]

forhandlinger mellem øst og vest om afspænding.

Jeg har aldrig været i tvivl om oprigtigheden i denne det radikale venstres overbevisning — jeg har ikke kunnet forstå den, det er noget andet — men den har nu intet grundlag mere. Inden de senere begivenheders tilsynekomst på den politiske himmel kunne de sige: I skylder ethvert bevis for, at den politik, I deltager i sammen med de øvrige NATO-lande i forholdet til Tyskland, er rigtig, og at mulighederne for afspænding derigennem er tilstede. Det er også rigtigt. Det har aldrig kunnet bevises. Det var en trossag, støttet på visse ræsonnementer selvfølgelig. Det har jo vist sig, og det er det afgørende, og det kan det radikale venstre forsåvidt kun være glad for, at denne politik, for at sige det negativt, i hvert fald ikke har hindret mulighederne for afspænding, jeg vil endda tro, den har fremmet dem.

Jeg vil gerne spørge ganske konkret: I selvsamme øjeblik Parisaftalerne er en realitet og Vesttyskland dermed indlemmet i den vestlige verdens sikkerhedspolitik, hvad sker da? Da får Østrig den fredstraktat, som det ikke har kunnet få i 10 år, og det er Rusland, der griber initiativet dertil. Det er ikke noget, der er presset frem på det tidspunkt af Vesten. Samtidig sker der med hensyn til nedrustningsforslaget ved forhandlingerne i London det, at russerne viser sig meget mere imødekommende, end man havde grund til at tro; og end de hidtil havde været, skønt der har været fremskridt fra år til år i de senere år, således i efteråret 1954 i forhold til foråret 1954 og nu i foråret 1955 i forhold til det, der skete i FN i efteråret. Og endelig som en selvfølge modtager Rusland nu indbydelse til firemagtsforhandlinger på højeste plan vedrørende alle udestående politiske spørgsmål, vedrørende afspænding, vedrørende mulighed for det, der hedder koeksistens, dette, at man skulle kunne leve i verden, selvom den er gloende, selvom der er forskellige politiske synspunkter.

Jeg går nu ud fra som noget selvfølgeligt, at det radikale venstre og dets enkelte medlemmer er inde i overvejelser. Jeg kan parentetisk sige, at det er måske urigtigt, nogle vil måske synes, at det er urigtigt,

at røre ved noget, der er ved at gro; man kan spolere det. Jeg vil håbe, jeg har taget det på en måde, så jeg ingenting har spoleret. Det er mig meget om at gøre — og jeg vil håbe, at det vil fremgå af, hvad jeg udtaler — at sige det så klart og så venligt som muligt. Enhver har lov at tage fejl, men det er også enhvers privilegium og adelsmærke at erkende det i gerning, hvis man har gjort det.

Jeg går ud fra som en selvfølge, at det radikale venstre må være inde i visse overvejelser, der eventuelt kunne føre til, at grundlaget for Danmarks udenrigs- og forsvarspolitik kunne blive endnu bredere, end det er i dag. Det ville alle kræfter her i denne sal være tjent med, opposition og regeringsparti i lige grad, og det ville i enhver henseende være en lykke både for vort forhold til verden udenfor og for vor indre politik. Skulle det føre til — og det er udgangspunktet for disse betragtninger — at en koalitionsregering blev skabt af radikale og socialdemokrater i den nuværende situation, da ville jeg ikke beklage det, ingenlunde. Det ville gøre tingene lidt klarere og gøre det mere indlysende, at oppositionen og regeringen har forskellige funktioner, skønt de måske kan være enige i mange ting, også i mange væsentlige ting. Der er ingen skam ved at stemme imod noget, hvis man synes, man kunne få noget bedre, når der er klare parlamentariske tilstande, sådan at der er et flertal bag en regering, så den kan gennemføre en politik. Men jeg skal ikke nægte, at endnu hellere så jeg — og jeg tror, at man vil opfatte, at det er ment, som det er sagt — at omstændighederne kunne forme sig således, at den liberale front, der hidtil, for at bruge dagens sprogbrug, har bestået politisk af venstre og konservative, blev styrket ved, at det radikale venstre blev indrulleret i den. Det er urimeligt, at et spørgsmål, som i dag er rent sagligt, og som intet har at gøre med følelser og fornemmelser, men med vurdering af en virkning, og som burde kunne hæves over partipolitikken, stadig skal være et spørgsmål, der vanskeliggør selve landets stillingtagen, tit fordi man aldrig rigtig er sikker på, hvad man har bag sig, og vanskeliggør klare politiske formationer her i folketinget. Det, der er sket i den senere tid, burde